

Referat af afsluttende budgetsamråd den 4. september 2024

1. Velkomst og sang

Formand for provstiudvalget, Lars Thruesen, bød velkommen, og forsamlingen afsang "Det lysner over agres felt".

Herefter blev der foretaget navneopråb for at sikre, at alle menighedsråd var repræsenteret, hvilket var tilfældet. Der var 47 personer i salen, inkl. ansatte.

2. ProvstiSkyen, dens anvendelse og legitimitet i Århus Søndre Provsti

Provst, Jette Marie Bundgaard-Nielsen, orienterede kort om provstiudvalgets forholdsregler efter sommerens kritiske avisdækning af habilitetsudfordringer i provstiets brug af ProvstiSkyen.

Kritikken har ført til en generel opstramning af forvaltningsprocedurer. Provsten har indsendt spørgsmål til tilsynsmyndigheden i Århus Stift for at få helt klarlagt, hvorvidt provstiudvalget evt. ikke har levet op til forvaltningslovens bestemmelser. Der afventes fortsat svar fra Århus Stift.

Brugen af ProvstiSkyen er foregået siden den spæde start som excel-ark i 2013 og har som minimum været præsenteret på budgetsamråd to gange årligt. Derfor kan man ikke sige, at den er kommet ind ad bagvejen. Men nu er der indgået en formel samarbejdsaftale med ProvstiSkyen vedtaget på provstiudvalgsmøde den 20. august, hvor Lars Thruesen ikke deltog i beslutningen og nu fremlagt for budgetsamrådet. Ligeledes har Licensbetalingen været på dagordnen for en sikkerhedsskyld, selv om det er under den fastsatte beløbsgrænse.

Provstiudvalget har ikke kunnet indhente flere tilbud på lignende systemer, da det ikke findes på markedet. Deraf det tætte samarbejde med Århus Søndre Provsti og et andet provsti om udvikling for at få et bedre værktøj til at skabe gennemsigtighed i fordelingen af midler til menighedsrådene.

Budgetsamrådet udtrykte fortsat tillid til provstiets anvendelse af ProvstiSkyen som analyseredskab og samtaleværktøj. Ligesom flere fra budgetsamrådet erindrede det store frivillige arbejde bag oprettelsen af ProvstiSkyen, som i dag anvendes af 32 provstier.

3. Præsentation af det samlede budget 2025

Formanden viste enkelte grafer fra ProvstiSkyen, der viste, hvordan de enkelte sognes tildeling stemmer overens med forbruget, samt hvor stor "slacket" er i sognene. Slack er defineret som de midler, der fordeles uden analysemæssigt grundlag og dermed uden forklarlige korrektioner. Men vi er nu nået så langt som muligt af hensyn til traditioner og ansættelsesforhold, som er svære at ændre på få år.

Da der ikke har været mange ændringer i tallene siden det indledende budgetsamråd, gennemgik provsten relativt hurtigt det samlede budget 2025. Mest detaljeret vedrørende provstiudvalgskassen, som på det indledende budgetsamråd var forhøjet en del, idet der var afsat lønmidler til en provstisekretær nr. 2, som nu er taget ud igen, idet samarbejdet ophørte i prøveperioden. Provsten og formanden redegjorde også kort for omkostningerne i udviklingen af de frie midler i provstiudvalgskassen, som viser, at omkostningerne ikke er steget. Tværtimod har vi nedskrevet de frie midler, og derfor har tallet været ustabilt fra år til år. Vi kan de kommende år stadig få brug for midler til de øgede opgaver på provstikontoret. Bistand til budgetudvalget i Århus betales her fra til Søndre, hvor formandskabet er placeret.

Provsten gennemgik øremærkede midler til drift, projekter og anlæg og understregede, at ingen af midlerne er bevilgede til de enkelte formål. Der skal stadig indsendes projektbeskrivelser med budgetter til godkendelse i provstiudvalget. Ønskerne fungerer som sådan som middel for provstiudvalget til at fastsætte puljens størrelse.

Flere menighedsråd oplever, at økonomien er meget stram, da driftsbevillinger kun lige kan dække "faste" udgifter. Dermed indskrænkes friheden til at drive kirke, fordi der ikke er ekstra midler til at realisere gode idéer eller dække uforudsete udgifter. Det kan bl.a. ses i, at provstiudvalgets grænse for anlægsbevillinger er sat ned fra 100.000 kr. til 50.000 kr., ligesom der kommer mange, mindre ansøgninger ind til behandling i provstiudvalget.

Menighedsrådene føler sig godt behandlet, når der sendes ansøgninger, men de oplever større frihed, når de som i gamle dage havde mere luft i kirkekasserne.

ProvstiSkyen er netop et værktøj til at analysere behovet for den rene drift. Derudover har vi i Århus Søndre Provsti i nogle år kørt en stram politik for at indhente en høj låneprofil med renter og afdrag. I dag har vi ingen lån, men en stor reserve, som gør det muligt at dække alle menighedsråds anlæg, projekter og uforudsete hændelser. Forskellen er, at reserven er samlet fælles i provstiet, som budgetsamrådet har tilsluttet sig.

Desuden har provstiudvalget været bekymrede for det dalende dåbs- og medlemstal samt det, at væksten i Århus ikke længere er placeret i Århus Søndre Provsti. Men vi skal i de

kommende år være opmærksomme på balancen mellem de fælles midler og de lokale midler, så fremskrivningen også følger lønudviklingen, nu hvor driften er analyseret. Samtidig med, at vi er opmærksomme på ikke at låse sognene fast på øgede udgifter til ansættelser og løn, som i forvejen er høj.

Provsten redegjorde herefter for ændringer som følge af den nye økonomilov, der særligt gælder budgetproces og reserven.

Provstiudvalget fastsætter budgetprocessen for kirkekasser og provstiudvalgskassen efter inddragelse af menighedsrådene, der tilsluttede sig den tiltænkte budgetproces med den betingelse, at provstiudvalget undersøger, om der skal udarbejdes et foreløbigt budget, når provstiudvalget ikke følger standardbudgetproceduren.

Ligeledes kan provstiudvalget afsætte mere end 5% af ligningen, ligeledes efter høring af menighedsrådene på budgetsamråd. Budgetsamrådet godkendte, at provstiudvalget afsætter mere end 5% af ligningen til reserven.

Såvel budgetproces som reservens størrelse besluttes endeligt på provstiudvalgsmøde den 11. september.

4. Orientering fra budgetudvalget i Århus

Lars Thruesen orienterede om arbejdet i det samlede budgetudvalg for alle fire provstier i Århus. Her pågår der en proces med at implementere ProvstiSkyen som underliggende analysemodel for beslutningsgrundlaget for fordelingen af ligningsmidlerne blandt de fire provstier i Århus. Efter dataindsamling er der senest lavet bygningsanalyse og indgivet særlige korrektioner, herunder for domkirken, der er en fælles prioritering for hele Århus. De indberettede korrektioner, der skal løftes til budgetudvalgsniveau, flytter maksimalt 0,8% i forhold til ProvstiSkyens fordelingsforslag. Bygningsanalysen viser, at der flyttes maksimalt samlet 0,3% mellem provstierne siden første analyse i april 2024.

En løbende, vigtig drøftelse i budgetudvalget kommer til at spænde mellem, hvilke udgifter der skal løftes op på budgetudvalgsniveau og hvilke udgifter, der bliver liggende i de enkelte provstier til lokal prioritering.

Den næste opgave for de enkelte provstiudvalg er at kvalificere alle tildelinger til bygninger i forhold til om de tildelte midler pr. bygning står mål med virkelighedens udgifter. Ligeledes skal tal for provstiernes korrektioner præciseres og verificeres af f.eks. regnskabstal, ligesom der tages stilling til systemets vægte.

Budgetudvalgets ambition er, at implementeringen af den politiske omfordeling kan træde i kraft fra budget 2026 og strække sig over de kommende år.

5. Fælles kommunikation i Århus

Efter spørgsmål til den fælles kommunikationsordning på det indledende budgetsamråd, var formanden for bestyrelsen for kommunikationsordningen inviteret til at give en status for bestyrelsens tanker og arbejde.

Medieforbruget er i dag atomiseret og mangfoldigt, hvilket gør det svært at trænge igennem "støjturen" på nettet, hjemmesider, aviser, tv og sociale medier. Derfor mener bestyrelsen, at det er vigtigt, at folkekirken er synlig på mange platforme, løbende og hele tiden.

Status for kommunikationsordningen er, at den er stærk til PR og presse.

Der er lavet fælles ERFA- og kommunikationsdage for de lokale kommunikationsansvarlige i sognene for at blive dygtigere sammen, ligesom der er indgået en fordelagtig aftale med Lokalavisen. Der køres fælles marketing-kampagner om f.eks. menighedsrådsvalg og andre fælles formål.

Bestyrelsen vil gerne gøre mere i forhold til at understøtte provstiernes fælles samarbejder; fortsætte formidling af vores fællesskab; vise at vi tager medansvar for tidens store dagsordener såsom klima, biodiversitet og bæredygtighed, samt at kunne agere på de store udfordringer om rekruttering, faldende dåbstal og ensomhed.

Vi skal kunne kommunikere prompte, når kirkerne kommer under pres, hvilket kræver en fælles tilgang.

Kommende tiltag fra bestyrelsen er at være skarpere til at kommunikere på LinkedIn i forhold til rekruttering; fortsat at dele historier på Facebook og Instagram; være gode til intern kommunikation, f.eks. nyhedsbrev; lave god PR med afsæt i temaer og konkrete eksempler fra sogne og kirker. Men bestyrelsen er også klar over, at der er begrænsede ressourcer og kompetencer til at føre det hele ud i livet.

Budgetsamrådet tilsluttede sig formandens redegørelse, som de fandt spændende og håber, at de nye visioner kan implementeres. Budgetsamrådet følger udviklingen med opfølgende invitationer.

Det er lovbestemt, at de nye menighedsråd annonceres offentligt udover fra prædikestolen. Derfor tilsluttede budgetsamrådet sig, at de valgte medlemmer kan offentliggøres i en samlet annonce i Lokalavisen den 2. oktober 2024, som koordineres af Marianne Meidahl fra Skåde Sogn.

6. Udvikling på kirkegårdene

Udviklingskonsulent, Pernille Gad, gjorde rede for sit arbejde ved at give en status for udviklingen af kirkegårdene med særlig fokus på opfølgning på den energigennemgang, der blev foretaget i foråret 2022. I foråret 2024 er 71% af tiltagene gennemført, men Pernille Gad understregede, at alle forslag ikke kan gennemføres, f.eks. søer på kirkegårdene. Se materiale i kompendium.

Ligeledes er hun i gang med anden runde af projektet for kompostérbare buketter, fordi 6 blomsterhandlere har meldt sig til, men der er kun én blomsterhandler, der indtil videre for alvor er kommet i gang, på trods af megen omtale i medier og brancheblade.

Derfor arrangerer hun et fyraftensmøde den 25. september 2024 for blomsterhandlere, bedemænd og gartnere, hvor Marianne Møller fra Jordbrugets Landbrugscenter viser komposterbart sorg- og begravelsesbinderi.

Pernille Gad har i sit arbejde også brug for kommunikation til formidling og rekruttering.

Et mærkbart udkomme af omtalen i forbindelse med kompostérbare buketter er, at Pernille Gad nu inviteres til at holde oplæg på fagdage i Roskilde og skovskolen i Nøddebo.

7. Det sociale arbejde i Århus

Domprovstiet genindtræder i samarbejdet pr. 1. januar 2025.

Christina Daa Horshauge fortalte om erfaringer fra Det sociale arbejde, ligesom hun talte for, at menighedsrådene overvejer, hvilken plads diakoni skal have i de enkelte sogne i den kommende menighedsrådsperiode. Det er muligt at få besøg af Christina Daa Horshauge og Lone Skov Frølund til inspirationsoplæg og temamøder om diakoni, hvilket er samlet i et katalog, som er sendt ud til menighedsrådene den 29. juli 2024.

Sorggrupperne fungerer godt i Århus Søndre Provsti.

Den 13-14. september 2024 kommer "March mod ensomhed" gennem Århus.

Se materiale i kompendium

8. Evt.

Provsten opfordrede menighedsrådene til at få kontrolleret status for lovbealet webtilgængelighed på hjemmesider og give tilbagemelding for evt. at lave et kursus mere i emnet.

Provsten orienterede også om, at mødet for formænd, præster og kontaktpersoner den 14. november 2024 aflyses foreløbigt pga. menighedsrådsvalget. I stedet laves der møder for de enkelte tillidshverv: Personalekonsulenten for kontaktpersonerne, Pernille Gad for kirkeværger og regnskabskontoret for de nyvalgte kasserere. Senere laves der så et møde for formænd og præster.

Lise Barnkob indtræder i skole-kirke-samarbejdets bestyrelse som midlertidig suppleant for Pia Chalmer Rasmussen, der er sygemeldt.

Provsten takkede menighedsrådsmedlemmer, der ikke fortsætter efter menighedsrådsvalget.

Lars Romby, formand for regnskabskontoret, gjorde opmærksom på, at regnskabskontoret afholder gå-hjem-møde for kasserere den 24. september 2024.

Provstikontoret sender materiale ud fra oplæg.